

Od Redakcji

Znaczenie bezpieczeństwowego charakteru profilu naszego czasopisma zwiększają aktualne procesy i zjawiska zarówno na rynku finansowym, jak i w jego otoczeniu. W szerokim ujęciu nie chodzi tylko o bezpieczeństwo środków w obrocie finansowym, ale także o zwykłe poczucie bezpieczeństwa, przede wszystkim ludności i podmiotów gospodarczych. O takie poczucie coraz trudniej w obliczu pogarszającej się atmosfery w stosunkach międzynarodowych, narastaniu napięć między państwami czy wręcz konfliktów zbrojnych. Wpływa na to, z jednej strony, coraz większa złożoność niektórych operacji finansowych, zwłaszcza tych potencjalnie najbardziej zyskownych, jak i szybko rosnące ryzyko manipulacji, bądź oszustw przeprowadzanych z wykorzystaniem najnowszych technologii, wspieranych zaawansowanymi technikami psychologicznymi kształtowania motywacji lub budowania pozornie bliskich relacji. W takich warunkach już nie tylko motyw chciwości stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa ekonomicznego ale nawet fizycznego.

Kończący się rok 2025 przyniósł dowody na to, że wieszczony koniec historii był iluzją niepoprawnych optymistów. Nadto są silne przesłanki dla formułowania pesymistycznych projekcji na przyszłość, w tym zwłaszcza związanych z kształtującą się nową architekturą geopolityczną i typowymi dla tego procesu niebezpieczeństwami. Także na krajowej arenie najsilniejsza od dziesięcioleci dywersyfikacja sceny politycznej i niemal polaryzacja sympatii wyborców stanowi asumpt do obaw; zarówno o pozycję Polski na arenie międzynarodowej, jak i ład społeczno-polityczny w Polsce. Co, niestety, nie może być pocieszeniem, dotyczy to także innych krajów w Unii Europejskiej i poza nią.

W tym turbulentnym otoczeniu znakami 2025 roku na rynku finansowym w Polsce były przede wszystkim:

- Zgoda KNF na przejęcie 49% udziałów Santander Bank Polska przez austriacką Erste Group Bank. A jest to jedna z największych transakcji na rynku bankowym w Europie Środkowej w ostatnich latach, która umacnia pozycję Erste w regionie.
- Perspektywicznie duże znaczenie dla konkurencyjności na polskim rynku finansowym może mieć memorandum Pekao–PZU w sprawie potencjalnego połączenia, co pozwoliłoby stworzyć jedną z największych instytucji finansowych w Europie. Jednak zdarzenia te nie wiązały się z odczuwanymi obecnie zmianami dla klientów.

Znacznie gorzej przedstawiała się sytuacja większości osób inwestujących w kryptoaktywa. Skala oszustw na krypto-walutach w Polsce jest bardzo duża i rośnie z roku na rok. Bez należytej pamięci o „kredytach frankowych” skala ponoszonych strat przez klientów może niebawem stanowić „paliwo” w walce politycznej.

Z kolei wydaje się, że na spokojniejsze wody wpływa sektor bankowy w aspekcie sporów z klientami o abuzywne klauzule w umowach kredytów walutowych. Podobne znacznie może mieć ograniczenie szans kancelarii prawnych na przychody z tytułu sporów o WIBOR. Oba te procesy mają niemałe znaczenie z punktu widzenia stabilności sektora w warunkach obniżania stóp procentowych, a także tempa wzrostu liczby niewypłacalnych przedsiębiorstw.

W scharakteryzowanych okolicznościach warto życzyć decydentom na Nowy 2026 Rok światłych decyzji, a wszystkim interesariuszom na rynku finansowym roztropnych zachowań w alokacji i wykorzystaniu swych zasobów finansowych.

Ostatni tegoroczny numer „Bezpiecznego Banku”, inicjujący drugą setkę wolumenów czasopisma, zawiera pięć opracowań w dziale Problemy i poglądy, których autorzy mają status beniaminków w naszym czasopiśmie. Ich tematyka dotyczy szerokiego spectrum problemów i zagadnień, poczynawszy od zagrożeń dla sektora bankowego i konsumenta z tytułu nadużycia sankcji kredytu darmowego. Kolejny artykuł jest poświęcony wykorzystaniu wewnętrznych stawek transferowych jako narzędzia wspierającego rozszerzenie oferty zielonych aktywów w bankach. Trzecie opracowanie dotyczy bibliometrycznej analizy publikacji na temat phishingu. Czwarty artykuł traktuje o problemie kredytowania kosztów składki ubezpieczeniowej przez bank występujący w roli agenta ubezpieczeniowego. Ostatnie opracowanie ma w zasadzie charakter aprobującej glosy do Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie administracyjnej kary pieniężnej nałożonej przez KNF na akcjonariusza z tytułu braku realizacji zobowiązań inwestorskich.

W dziale Miscellanea zamieszczamy charakterystykę debaty w sesji panelowej XI Kongresu Ekonomistów Polskich z 4 grudnia 2025 r. na temat zarządzania kryzysem bankowym i ochrony klientów. Debata ta miała patronat Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i wieńczyła program obchodów XXX-lecia Funduszu.

Zapraszając do współpracy w kolejnych wydaniach „Bezpiecznego Banku”, życzę P.T. Czytelnikom interesującej lektury.

Jan Szambelańczyk
Redaktor Naczelny